

Πανελλαδικές 2018-2025

Νέα Ελληνικά Γ` ΕΠΑ.Λ

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος

Γλώσσα (Μη λογοτεχνικό κείμενο)

1^η δραστηριότητα → κατανόηση του περιεχομένου του κειμένου

<p>Κύριες 2025</p>	<p>A1.α) Στη 2η παράγραφο του κειμένου «Η μουσική λοιπόν ... σκέψεν ή συναισθημάτων» να εντοπίσεις τρεις λόγους για τους οποίους η μουσική είναι «<i>ένας σημαντικός τρόπος έκφρασης ανθρώπινων σκέψεων και συναισθημάτων</i>». (μον.6)</p> <p>β) Στο κείμενο η αρθρογράφος καταφεύγει στην επίκληση στη λογική και στην επίκληση στο συναίσθημα για να μας πείσει. Να αναγνωρίσεις στο κείμενο τρία διαφορετικά μέσα πειθούς (δύο για την επίκληση στη λογική και ένα για την επίκληση στο συναίσθημα) (μον.6) δίνοντας ένα παράδειγμα για το καθένα. (μον.3)</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 15</p>
<p>Επαναληπτικές 2025</p>	<p>A1.α. Να εντοπίσεις μέσα στο κείμενο πέντε (5) τρόπους με τους οποίους το γέλιο μάς ωφελεί, καταγράφοντας τα αντίστοιχα χωρία. (μον. 10).</p> <p>β. Στην 1η παράγραφο του κειμένου «<i>Το γέλιο ... να προκύψουν</i>» αξιοποιείται η επίκληση στη λογική ως τρόπος πειθούς. Ποιο είδος τεκμηρίου αναγνωρίζεις στη συγκεκριμένη παράγραφο; (μον.2) Να το εντοπίσεις και να το καταγράψεις στο τετράδιό σου. (μον.3)</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 15</p>
<p>Κύριες 2024</p>	<p>A1.α) Ο αρθρογράφος στην τελευταία παράγραφο του κειμένου «<i>Φυσικά όμως ... να πορευόμαστε</i>» καταλήγει σε δύο (2) συμπεράσματα. Να τα παρουσιάσετε σε μία (1) παράγραφο 60-70 λέξεων. (μον. 12)</p> <p>β) Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου «<i>Φυσικά όμως ... να πορευόμαστε</i>» ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί την επίκληση στο συναίσθημα προκειμένου να πείσει τους αναγνώστες. Να αναφέρετε τρία (3) διαφορετικά μέσα πειθούς (μία μεταφορά, μία συγκινησιακά φορτισμένη έκφραση, μία χρήση επιθέτου) παραθέτοντας ένα χωρίο για κάθε περίπτωση. (μον.3)</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 15</p>
<p>Επαναληπτικές 2024</p>	<p>A1.α. Να παρουσιάσετε περιληπτικά το περιεχόμενο των παραγράφων 4 και 5 σε ένα κείμενο 50-60 λέξεων (μον.12).</p> <p>β. Να αναγνωρίσετε τον τρόπο και τα μέσα πειθούς που χρησιμοποιεί ο συντάκτης του κειμένου στη 2η παράγραφο παραθέτοντας ένα χωρίο σε κάθε περίπτωση (μον.3).</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 15</p>
<p>Κύριες 2023</p>	<p>A1. Αφού διαβάσετε με προσοχή τις τρεις (3) πρώτες παραγράφους του κειμένου «<i>Τα οφέλη...οικογενειακή τους ζωή.</i>» να παρουσιάσετε τρία (3) οφέλη του εθελοντισμού για την ψυχική υγεία και δύο (2) οφέλη για την κοινωνική ζωή των εθελοντών.</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 15</p>

Επαναληπτικές 2023	A1. Να αποδώσετε περιληπτικά σε ένα κείμενο 60-80 λέξεων το νόημα της πρώτης και δεύτερης παραγράφου: « <i>Είναι τόσο πολλές οι αλλαγές ... να προκαλέσουν δυσπιστία εναντίον τους</i> ». Μονάδες 15
Κύριες 2022	A1.α) Αφού διαβάσετε με προσοχή τη δεύτερη και τρίτη παράγραφο του κειμένου « <i>Το γεγονός ... με άλλο μάτι</i> », να παρουσιάσετε με δικά σας λόγια δύο (2) προβλήματα που θέτει το κείμενο σχετικά με το τι προκαλούν στον πλανήτη οι διατροφικές μας συνήθειες. (μον. 9) β) Στην τελευταία παράγραφο « <i>Δεν κληρονομούμε ... και τον πλανήτη!</i> » ο συντάκτης του κειμένου καταφεύγει στην επίκληση στο συναίσθημα για να μας πείσει. Να αναγνωρίσετε τρία (3) διαφορετικά μέσα πειθούς (μεταφορικές εκφράσεις, υπερβολές, αντιθέσεις, ρηματικά πρόσωπα, εγκλίσεις, σημεία στίξης) δίνοντας από ένα παράδειγμα για το καθένα. (μον. 6) Μονάδες 15
Επαναληπτικές 2022	A1. Να εντοπίσετε στην πρώτη παράγραφο του κειμένου « <i>Η ικανότητα του παιδιού... ανάγκες τους</i> » πέντε (5) σημεία στα οποία φαίνεται η θετική επίδραση της φιλίας στην ανάπτυξη της προσωπικότητας του παιδιού. Μονάδες 10 A2. Στη δεύτερη παράγραφο του αποσπάσματος « <i>Κάθε παιδί ... πρωτοβουλία</i> » η συγγραφέας κάνει επίκληση στη λογική προκειμένου να πείσει τους αναγνώστες. Να εντοπίσετε ποιο είδος τεκμηρίου (αλήθειες, παραδείγματα, γεγονότα, αυθεντίες, στατιστικά στοιχεία) χρησιμοποιεί (μον.1) αναφέροντας δύο (2) συγκεκριμένα σημεία από το κείμενο (μον.4). Μονάδες 5
Κύριες 2021	A1.α) Να παρουσιάσετε με δικά σας λόγια σε μία παράγραφο 60-70 λέξεων το βασικό θέμα του άρθρου (μον. 9). β) Στις δύο τελευταίες παραγράφους του παραπάνω κειμένου ο αρθρογράφος καταφεύγει στην επίκληση στο συναίσθημα για να μας πείσει. Να αναγνωρίσετε στις συγκεκριμένες παραγράφους δύο από τα παρακάτω μέσα πειθούς , όπως λέξεις συναισθηματικά φορτισμένες, ειρωνεία, σαρκασμός, χιούμορ, υπερβολή, μεταφορά, ρητορικά ερωτήματα, που αξιοποιεί ο αρθρογράφος δίνοντας από ένα παράδειγμα για το καθένα (μον. 6). Μονάδες 15
Επαναληπτικές 2021	A1. Αφού μελετήσετε τη δεύτερη παράγραφο του κειμένου, να παρουσιάσετε με δικά σας λόγια, σε μία παράγραφο 50-70 λέξεων, τι ήθελαν να πετύχουν οι ιδρυτές της Wikipedia. Μονάδες 9 A2. Στην τέταρτη παράγραφο του κειμένου οι συγγραφείς κάνουν επίκληση στη λογική , προκειμένου να πείσουν τον αναγνώστη για τη διαχρονική προσπάθεια του ανθρώπου να συστηματοποιήσει τη γνώση. Να αναφέρετε δύο (2) τεκμήρια που χρησιμοποιούν, κάνοντας συγκεκριμένη αναφορά στο κείμενο. Μονάδες 6
Κύριες 2020	A1. Να εξηγήσετε με δικά σας λόγια σε μία παράγραφο 60 - 80 λέξεων γιατί είναι σημαντική η καθιέρωση του εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας για το Νερό, σύμφωνα με το άρθρο που διαβάσατε. Μονάδες 15

Επαναληπτικές 2020	A1. Αφού μελετήσετε τις δύο πρώτες παραγράφους του άρθρου, να γράψετε με δικά σας λόγια, σε μία παράγραφο 50-60 λέξεων, τα στοιχεία του κειμένου που στηρίζουν την άποψη της συγγραφέως ότι η αλληλεγγύη των γενεών λειτουργεί ως παράγοντας ανάπτυξης και ευημερίας της κοινωνίας. Μονάδες 15
Κύριες 2019	A1. «Προσωπικά ... είτε διανοούμενος»: Παρουσιάστε περιληπτικά στην τάξη σας το περιεχόμενο του συγκεκριμένου αποσπάσματος του κειμένου. (60-80 λέξεις) Μονάδες 15
Επαναληπτικές 2019	A1. Να αποδώσετε περιληπτικά στην τάξη σας σε ένα κείμενο 60-80 λέξεων το νόημα της τρίτης (3ης) και τέταρτης (4ης) παραγράφου: « <i>Κατ' αρχάς ... χωρίς να αντιδράσουμε αμυντικά</i> ». Μονάδες 15
Κύριες 2018	A1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό , αν η πρόταση συμφωνεί με το νόημα του κειμένου, ή τη λέξη Λάθος , αν όχι. Μονάδες 8 A2. Πώς συνδέεται ο τίτλος με το υπόλοιπο κείμενο; Τεκμηριώστε την απάντησή σας παραπέμποντας στο κείμενο. Μονάδες 7
Επαναληπτικές 2018	A1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό , αν η πρόταση συμφωνεί με το νόημα του κειμένου, ή τη λέξη Λάθος , αν όχι. Μονάδες 8 A2. Ποιοι είναι, σύμφωνα με το κείμενο, οι ρόλοι του ατόμου στη ζωή και στα κοινά μιας δημοκρατικής πολιτείας; Τεκμηριώστε την απάντησή σας παραπέμποντας στο κείμενο (50-60 λέξεις). Μονάδες 7

2^η δραστηριότητα → οργάνωση/δομή του κειμένου

Κύριες 2025	A2. α) Να γράψεις έναν δικό σου τίτλο για το κείμενο χρησιμοποιώντας τη γλώσσα μεταφορικά. (μον.3) β) Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου « <i>Η μουσική, λοιπόν, είναι σημαντική ... σε καθετί που αισθανόμαστε!</i> » να εντοπίσεις δύο τρόπους ανάπτυξης της (μον.4) τεκμηριώνοντας την απάντησή σου με ένα παράδειγμα για καθεμία περίπτωση. (μον.2) γ) Να επιλέξεις τη σωστή ερμηνεία για καθεμία από τις φράσεις που σου δίνονται σημειώνοντας στο τετράδιό σου το γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε αριθμό. (μον.6) Μονάδες 15
Επαναληπτικές 2025	A2. α. Η 5η παράγραφος του κειμένου « <i>Επίσης, το αυθόρμητο γέλιο ... προαναφέραμε</i> » αναπτύσσεται με σύγκριση - αντίθεση . Να εντοπίσεις και να καταγράψεις τους δύο (2) όρους που συγκρίνονται μεταξύ τους. (μον.2) Να παρουσιάσεις τρεις (3) διαφορέ

	<p>ς τους χρησιμοποιώντας στοιχεία της παραγράφου. (μον.3)</p> <p>β. Στην 6η παράγραφο του κειμένου «Είναι, λοιπόν, ... να γελάσουμε» το ύφος γίνεται οικείο, καθώς απευθύνεται στον αναγνώστη. Να εντοπίσεις και να καταγράψεις τρία (3) διαφορετικά στοιχεία (ρηματικό πρόσωπο, λεξιλόγιο, εκφραστικά μέσα, σημεία στίξης, έγκλιση) που επιβεβαιώνουν την παραπάνω διαπίστωση. (μον.6)</p> <p>γ. Στο κείμενο γίνεται χρήση ειδικού επιστημονικού λεξιλογίου. Να εντοπίσεις και να καταγράψεις τέσσερις (4) τέτοιες λέξεις. (μον. 4)</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 15</p>
Κύριες 2024	<p>A2. α) Στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου «Ένα άλλο αδιαμφισβήτητο αποτέλεσμα ... ατομικής λογικής» να εντοπίσετε τα δομικά μέρη (θεματική περίοδος,λεπτομέρειες/σχόλια, περίοδος κατακλείδα). (μον. 6)</p> <p>β) Να γράψετε ένα συνώνυμο για κάθε μία από τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου: <i>άποψη</i> (1η παράγραφος), <i>ενισχύεται</i> (2η παράγραφος), <i>συνειδητοποιήσει</i> (3η παράγραφος).(μον. 9)</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 15</p>
Επαναληπτικές 2024	<p>A2. α. «Ο σχολικός εκφοβισμός ... αντιπάλων.» Να εντοπίσετε τα δομικά μέρη (θεματική περίοδος, λεπτομέρειες/σχόλια, κατακλείδα περίοδος) (μον.3) και τους τρόπους ανάπτυξης της 4ης παραγράφου (μον.6). β. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις υπογραμμισμένες λέξεις στις παρακάτω φράσεις/προτάσεις (μον.6)</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 15</p>
Κύριες 2023	<p>A2. α) Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου «Καθώς η εθελοντική ή εργασία ... χαμόγελο στη ζωή μας.» να εντοπίσετε τα δομικά μέρη (θεματική περίοδος, λεπτομέρειες/σχόλια, κατακλείδα περίοδος). (μον. 6)</p> <p>β) Στο απόσπασμα «Κοινωνικοποιούνται ... καθημερινών προβλημάτων.» να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις υπογραμμισμένες λέξεις στις παρακάτω προτάσεις/φράσεις: «ομαδική εργασία», «ενισχύεται η αυτοεκτίμησή τους», «βάζοντας τέρμα στην αδράνεια». (μον. 9)</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 15</p>
Επαναληπτικές 2023	<p>A2. Να γράψετε έναν δικό σας τίτλο (κυριολεκτικό ή μεταφορικό) για το κείμενο, που να αποδίδει το νόημα του κειμένου. Μονάδες 3</p> <p>A3. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις υπογραμμισμένες λέξεις στις παρακάτω φράσεις/προτάσεις: α) «Μαθαίνεις ότι οι πεπειθήσεις σου ... » β) « ... να λύνεις τις διαμάχες ... » γ) « ... να εκφράζουν πολιτικές απόψεις ... » Μονάδες 6</p> <p>A4. Στην τρίτη παράγραφο του αποσπάσματος «Μελέτες για τις επιδράσεις της εκπαίδευσης ... θα τους εκμεταλλευτούν οι πάντες» ο συγγραφέας χρησιμοποιεί την επίκληση στη λογική, προκειμένου να πείσει τους αναγνώστες. Να αναφέρετε ποιο είδος τεκμηρίου</p>

	(παραδείγματα, γεγονότα, γενικές αλήθειες, αυθεντίες, στατιστικά στοιχεία) χρησιμοποιεί (μον.2) εντοπίζοντας δύο (2) συγκεκριμένα στοιχεία από το κείμενο (μον.4). Μονάδες 6
Κύριες 2022	A2. α) Στην πρώτη παράγραφο του κειμένου « <i>Η τροφή μας ... είμαστε υγιείς</i> » να εντοπίσετε τη θεματική περίοδο, τις λεπτομέρειες/σχόλια και την κατακλείδα . (μον. 6) β) Στο απόσπασμα « <i>Θέτουμε τις βάσεις... κολατσιό στο σχολείο</i> » να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις υπογραμμισμένες λέξεις στις παρακάτω προτάσεις/φράσεις: « <i>Θέτουμε τις βάσεις</i> », « <i>ενημερώνοντας μαθητές</i> », « <i>επιχειρεί να αλλάξει</i> ». (μον. 9) Μονάδες 15
Επαναληπτικές 2022	A3α. Να αποδώσετε το περιεχόμενο της τελευταίας ενότητας του κειμένου « <i>Να ενθαρρύνουν ...αν το ίδιο δεν θέλει</i> » με έναν άλλο τίτλο (μον.6). A3β. Να μετασχηματίσετε την περίοδο του λόγου « <i>Να ενθαρρύνουν από νωρίς το παιδί να δημιουργεί φίλους και να δημιουργούν τις προϋποθέσεις γι' αυτό</i> » κάνοντας τις αναγκαίες αλλαγές, έτσι ώστε το ύφος του κειμένου από τυπικό και απρόσωπο να γίνει πιο άμεσο και οικείο σαν να απευθύνεται η συγγραφέας προσωπικά στους γονείς. (Μπορείτε να αλλάξετε ρηματικά πρόσωπα, λέξεις, εγκλίσεις) (μον. 3). Μονάδες 9 A4. Να επιλέξετε τη σωστή ερμηνεία για καθεμία από τις φράσεις που σας δίνονται στην παράγραφο « <i>Με λίγα λόγια, ... οι γονείς</i> » σημειώνοντας στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε αριθμό. Μονάδες 6
Κύριες 2021	A2. α) Στην τέταρτη παράγραφο χρησιμοποιούνται τα εισαγωγικά σε δύο λέξεις: « <i>ειδικούς</i> », « <i>προϊόν</i> ». Να αιτιολογήσετε τη λειτουργία των εισαγωγικών σε καθεμία από τις λέξεις αυτές (μον. 6). β) Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις υπογραμμισμένες λέξεις στις παρακάτω προτάσεις (μον. 9): « <i>Παρ' όλα αυτά, αποχώρησε από το Ρολάν Γκαρός επικαλούμενη κατάθλιψη</i> ». « <i>Οι ιθύνοντες [...] απείλησαν [...] με αυστηρές κυρώσεις[...]</i> » « <i>[...] έχει ελάχιστο προσωπικό χρόνο</i> ». Μονάδες 15
Επαναληπτικές 2021	A3. Στην τρίτη παράγραφο του κειμένου να εντοπίσετε τη θεματική πρόταση, τα σχόλια/λεπτομέρειες, την κατακλείδα της (αν υπάρχει) (μον. 3) και έναν τρόπο ανάπτυξής της (μον. 3), τεκμηριώνοντας την απάντησή σας με στοιχεία του κειμένου (μον. 4). Μονάδες 10 A4. Στην πέμπτη παράγραφο του κειμένου να βρείτε πέντε (5) λέξεις ή ονοματικές φράσεις που συνδέονται με τη λειτουργία και τη χρήση της Wikipedia. Μονάδες 5
Κύριες 2020	A2. Να γράψετε έναν δικό σας τίτλο για το κείμενο που να

	<p>ευαισθητοποιεί το αναγνωστικό κοινό (μον. 3), δικαιολογώντας πώς συνδέεται η επιλογή σας με το περιεχόμενο του κειμένου (μον. 3).</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 6</p> <p>A3. «Και εμείς καλούμαστε τώρα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, να το προσέξουμε, να το φροντίσουμε, να σεβαστούμε την αξία του». Τι πετυχαίνει ο αρθρογράφος με τη χρήση του α' πληθυντικού προσώπου;</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 3</p> <p>A4. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις υπογραμμισμένες λέξεις φράσεις/προτάσεις:</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 6</p>
Επαναληπτικές 2020	<p>A2. Στην τρίτη παράγραφο του κειμένου να εντοπίσετε τη θεματική περίοδο, τα σχόλια/λεπτομέρειες (μον. 2) και έναν τρόπο ανάπτυξης της παραγράφου (μον. 2) τεκμηριώνοντας την απάντησή σας με δύο αναφορές στο κείμενο (μον. 2).</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 6</p> <p>A3. <u>συλλογική</u> δράση, <u>ενδυναμώνει</u> τους δεσμούς, κηρυκτικές <u>δεξιότητες</u>: Να γράψετε για καθεμία από τις υπογραμμισμένες λέξεις μία περίοδο λόγου, έτσι ώστε να φαίνεται η σημασία της. Μονάδες 9</p>
Κύριες 2019	<p>A2. <i>αντιθέτως, λοιπόν, γι' αυτό τον λόγο, εφόσον</i>: Ποιος είναι ο ρόλος της κάθε διαρθρωτικής λέξης/φράσης στη συνοχή του κειμένου;</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 4</p> <p>A3. Να δώσετε έναν τίτλο στο κείμενο. Μονάδες 3</p> <p>A4. α) <i>ουδέποτε, επιτρέπει, αδυνατεί, δέσμευση</i>: Να γράψετε ένα αντώνυμο για κάθε μία από τις παραπάνω λέξεις. (μον. 4)</p> <p>β) <i>περιφρονούν, υποχρέωση</i>: Για κάθε μία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου να δημιουργήσετε μία πρόταση που θα φανερώνει τη σημασία τους. (μον. 4)</p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 8</p>
Επαναληπτικές 2019	<p>A2. Να δώσετε έναν κυριολεκτικό τίτλο στο κείμενο. Μονάδες 3</p> <p>A3. Να επισημάνετε δύο (2) διαρθρωτικές λέξεις ή φράσεις της τέταρτης (4ης) παραγράφου: «<i>Επιπλέον ... αμυντικά</i>» και να εξηγήσετε τη λειτουργία τους. Μονάδες 4</p> <p>A4. <i>προσβάλαμε, πανίσχυρο, συγχωρήσει, προκάλεσαν</i>: Με το δεύτερο συνθετικό καθεμίας από τις παραπάνω λέξεις να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη. Μονάδες 8</p>
Κύριες 2018	<p>A3. Να δώσετε δύο διαφορετικούς τίτλους στο κείμενο, αξιοποιώντας στον έναν τη μεταφορική χρήση της γλώσσας και στον άλλο την κυριολεκτική χρήση της γλώσσας. Μονάδες 6</p> <p>A4. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω φράσεις, αντικαθιστώντας την κάθε υπογραμμισμένη λέξη με μία συνώνυμή της:</p> <p>α) <i>Στις χιλιετίες που ακολούθησαν, μεταμορφώθηκε όλου του πλανήτη</i></p> <p>β) <i>προκάλεσαν <u>απέραντη</u> σε κυρίαρχο δυστυχία στα άλλα ζώα.</i></p> <p>γ) <i>Τις τελευταίες δεκαετίες έχουμε τουλάχιστον σημειώσει κάποια πραγματική <u>πρόοδο</u> ...</i></p> <p style="text-align: right;">Μονάδες 9</p>

Επαναληπτικές 2018	<p>A3. α) Να δώσετε τίτλο στο κείμενο. (μον. 4) β) Να δώσετε έναν πλαγιότιτλο στη δεύτερη παράγραφο «Ας σταθούμε σε αυτές τις λέξεις ... το ύψος της φορολογίας.». (μον. 2) Μονάδες 6</p> <p>A4. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω φράσεις, αντικαθιστώντας την κάθε υπογραμμισμένη λέξη με μία συνώνυμή της λέξη ή φράση: α) ... μπορεί <u>ταυτόχρονα</u> τριήρους ... β) ... θα <u>συμμετάσχει</u> να συμμετάσχει στο κουμάντο μιας σε δικαστήριο περισσότερες από μία φορές στη διάρκεια της ζωής του ... γ) ... δεν μπορεί να εκτιμηθεί παρά <u>μόνον</u> σε <u>συνάρτηση</u> με ένα άλλο στοιχείο ... Μονάδες 9</p>
--------------------	--

3^η δραστηριότητα → παραγωγή λόγου

Κύριες 2025	<p>Η αξία της μουσικής στη ζωή μας</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Διασκευασμένο άρθρο από το διαδίκτυο.</p>	<p>A3. Όπως φαίνεται από το παραπάνω άρθρο, η μουσική συντροφεύει τον άνθρωπο σε όλη τη διάρκεια της ζωής του. Τι προσφέρει, κατά τη γνώμη σου, η μουσική στον άνθρωπο και γιατί θα μπορούσαμε να τη χαρακτηρίσουμε ως μία παγκόσμια γλώσσα επικοινωνίας; Να αναπτύξεις τις απόψεις σου τεκμηριωμένα, σε ένα άρθρο που θα δημοσιευθεί στην εφημερίδα του σχολείου σου. (200-250 λέξεις) Μονάδες 20</p>
Επαναληπτικές 2025	<p>Γέλιο: Όλοι οι τρόποι που μας ωφελεί – Πότε είναι ακόμη πιο ευεργετικό</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Διασκευασμένο κείμενο από άρθρο σε ιστοσελίδα σχετική με θέματα υγείας</p>	<p>A3. Σύμφωνα με το κείμενο το γέλιο μπορεί να λειτουργεί ως μέσο σύνδεσης των ανθρώπων. Συμφωνείς με αυτή την άποψη; Υπάρχει περίπτωση το γέλιο να λειτουργήσει αρνητικά στις σχέσεις των ανθρώπων; Να αναπτύξεις τις απόψεις σου σε μία ομιλία (200-250 λέξεις) που θα εκφωνήσεις σε εκδήλωση του σχολείου σου με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Γέλιου. Μονάδες 20</p>
Κύριες 2024	<p>Βιβλίο: Η σημασία και η χρησιμότητά του για τον άνθρωπο</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Διασκευασμένο κείμενο από το διαδίκτυο</p>	<p>A3. Το άρθρο πραγματεύεται τη σημασία και τη χρησιμότητα του βιβλίου. Να γράψετε μία ομιλία (200-250 λέξεις) που θα εκφωνήσετε στο σχολείο σας στο πλαίσιο ημερίδας για τη φιλαναγνωσία, στην οποία θα παρουσιάσετε την αξία του βιβλίου για τον άνθρωπο. Μονάδες 20</p>
Επαναληπτικές	Σχολικός Εκφοβισμός	A3. Το κείμενο πραγματεύεται το φαινόμενο τ

2024	Εισαγωγικό Σημείωμα Διασκευασμένο κείμενο από άρθρο στο Διαδίκτυο	ου σχολικού εκφοβισμού . Σε άρθρο (200-250 λέξεις) που θα δημοσιευτεί στην εφημερίδα του σχολείου σας να παρουσιάσετε τις επιπτώσεις του φαινομένου και να προτείνετε τρόπους για την αντιμετώπισή του , αξιοποιώντας και στοιχεία του κειμένου που σας δόθηκε. Μονάδες 20
Κύριες 2023	Τα οφέλη του εθελοντισμού Εισαγωγικό Σημείωμα Διασκευασμένο απόσπασμα από ψηφιακό αποθετήριο ακαδημαϊκών εργασιών.	A3. Αξιοποιώντας το κείμενο καθώς και τις προσωπικές γνώσεις και εμπειρίες σας να συντάξετε άρθρο (200-250 λέξεις), που θα δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σας, στο οποίο θα παρουσιάσετε: α) μορφές εθελοντικών δράσεων μέσα από τις οποίες μπορούν να αντιμετωπιστούν σύγχρονα προβλήματα και β) τρόπους με τους οποίους το σχολείο μπορεί να συμβάλει στην καλλιέργεια πνεύματος εθελοντισμού στους νέους. Μονάδες 20
Επαναληπτικές 2023	ΓΝΩΣΗ Εισαγωγικό Σημείωμα Το απόσπασμα προέρχεται από το βιβλίο του Steven Pinker «Διαφωτισμός τώρα».	A5. Αξιοποιώντας το κείμενο και τις προσωπικές γνώσεις και εμπειρίες σας, να συντάξετε άρθρο 200-250 λέξεων, που θα δημοσιευθεί στο ιστολόγιο του σχολείου σας, στο οποίο θα παρουσιάσετε τις ευεργετικές συνέπειες της μόρφωσης , τόσο για το άτομο όσο και για το κοινωνικό σύνολο. Μονάδες 20
Κύριες 2022	Η σωστή και ισορροπημένη διατροφή δεν θωρακίζει μόνο την υγεία μας αλλά και την υγεία του πλανήτη! Εισαγωγικό Σημείωμα Το κείμενο προέρχεται από την ιστοσελίδα του ιδρύματος με την επωνυμία «Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση (W.W.F.) – ΕΛΛΑΣ».	A3. Συμμετέχεις, ως εκπρόσωπος του σχολείου σου, σε ένα μαθητικό συνέδριο για την Παγκόσμια Ημέρα Διατροφής (16 Οκτωβρίου). Αξιοποιώντας υλικό από το κείμενο και τις προσωπικές σου εμπειρίες, καλείσαι να γράψεις μία ομιλία (200-250 λέξεις) για να πείσεις τους συνέδρους να αλλάξουν τις διατροφικές τους συνήθειες για την «υγεία» του πλανήτη αλλά και τη δική τους. Μονάδες 20
Επαναληπτικές 2022	Παιδικές φιλίες Εισαγωγικό Σημείωμα Το απόσπασμα έχει ληφθεί από το βιβλίο	A5. Η φιλία παίζει σημαντικό ρόλο στη ζωή του ανθρώπου. Ειδικά για την εφηβική ηλικία πολλοί ισχυρίζονται ότι « <i>οι φίλοι είναι πάνω απ' όλα</i> ». Για ποιους λόγους η φιλία αποκτά εξέχουσα σημασία για τις/τους εφήβους; Πώς

	της Αλεξάνδρας Καππάτου «Γνωρίστε το παιδί σας» (Μοντέρνοι Καιροί, 1999, σσ.303-306).	η οικογένεια μπορεί να επηρεάζει την ανάπτυξη των φιλικών δεσμών τους; Να αναπτύξετε τις απόψεις σας σε ένα άρθρο 200-250 λέξεων που θα δημοσιευθεί σε νεανική ιστοσελίδα. Μονάδες 20
Κύριες 2021	Αθλητές: Αιχμάλωτοι της... επιτυχίας Εισαγωγικό Σημείωμα Πρόκειται για άρθρο που δημοσιεύτηκε στις 03.06.2021 στην ηλεκτρονική έκδοση ημερήσιας εφημερίδας.	A3. Σύμφωνα με τον αρθρογράφο ποιος δεν θα ήθελε να γίνει ένας Λεμπρόν, ένας Μέσι, μία Οσάκα; Ποιες δυσκολίες θα αντιμετωπίσει ένας αθλητής ή μία αθλήτρια και ποια προσόντα θα πρέπει να διαθέτει για να τις ξεπεράσει και να πετύχει τους στόχους του/της; Να αναπτύξετε τις απόψεις σας τεκμηριωμένα σε ένα άρθρο 200-250 λέξεων το οποίο θα δημοσιευτεί σε νεανική ιστοσελίδα. Μονάδες 20
Επαναληπτικές 2021	Η Wikipedia έκλεισε 20 χρόνια παρουσίας στο Διαδίκτυο Εισαγωγικό Σημείωμα Πρόκειται για απόσπασμα από άρθρο δημοσιευμένο το 2021 σε ημερήσια εφημερίδα.	A5. Με αφορμή τα είκοσι χρόνια παρουσίας της Wikipedia στο διαδίκτυο, να γράψετε ένα άρθρο (200-250 λέξεων), στο οποίο θα αναπτύξετε τεκμηριωμένα τις απόψεις σας σχετικά με τη δημοφιλία της Wikipedia , αξιοποιώντας δημιουργικά το κείμενο αναφοράς και τις προσωπικές σας εμπειρίες. Το άρθρο σας θα δημοσιευθεί σε νεανική ιστοσελίδα. Μονάδες 20
Κύριες 2020	Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό Κοσμάς Βίδος, Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό, ΒΗΜAgazino, 22 Μαρτίου 2020 (Διασκευή). Εισαγωγικό Σημείωμα Πρόκειται για άρθρο σε εβδομαδιαίο περιοδικό που αναφέρεται στην Παγκόσμια Ημέρα για το Νερό, η οποία σηματοδοτεί κάθε χρόνο μια επείγουσα υπενθύμιση ότι το υδάτινο στοιχείο είναι από τα πολυτιμότερα	A5. Με αφορμή το άρθρο που διαβάσατε, να γράψετε μία ομιλία , την οποία θα απευθύνετε στους συμμαθητές και στις συμμαθήτριές σας με θέμα τους τρόπους με τους οποίους εσείς οι νέοι μπορείτε να προστατέψετε το υδάτινο στοιχείο (200–250 λέξεις). Μονάδες 20

	για την ανθρώπινη ύπαρξη.	
Επαναληπτικές 2020	Η αλληλεγγύη των γενεών ως παράγοντας ανάπτυξης και ευημερίας της κοινωνίας Βάσω Κόλλια, 2017, δημοσίευση στον ηλεκτρονικό τύπο (Διασκευή) Εισαγωγικό Σημείωμα Πρόκειται για άρθρο από τον ηλεκτρονικό τύπο δημοσιευμένο το 2017.	A4. Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα των Ηλικιωμένων, να γράψετε ένα άρθρο στη σχολική εφημερίδα για τις δράσεις με τις οποίες το σχολείο σας μπορεί να συμβάλλει στην ανάπτυξη της επικοινωνίας και της συνεργασίας ανάμεσα στη μαθητική κοινότητα και τους ηλικιωμένους κατοίκους της περιοχής σας (200-250 λέξεις). Μονάδες 20
Κύριες 2019	Αλμπέρ Καμύ, «Ο Καλλιτέχνης και η Εποχή του. Ομιλίες στη Σουηδία» , εκδ. Καστανιώτης, Αθήνα, 2011, απόσπασμα, σελ. 26-28, διασκευή Εισαγωγικό Σημείωμα Ο Α. Καμύ το 1957 κερδίζει το βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας. Στην ομιλία του στην Ακαδημία της Σουηδίας αναφέρεται στην Τέχνη και στον κοινωνικό ρόλο του καλλιτέχνη.	A5. Σε μία σύντομη ομιλία σας στη Βουλή των Εφήβων να προτείνετε τρόπους με τους οποίους το σύγχρονο σχολείο θα αναλάβει καθοριστικό ρόλο στην πρόοδο της τέχνης και του πολιτισμού . (200-250 λέξεις) Μονάδες 20
Επαναληπτικές 2019	Πανίσχυρο φάρμακο η ειλικρινής συγνώμη Εφ. Τα Νέα, 2-2-2017, Διασκευή Εισαγωγικό Σημείωμα Το άρθρο αναφέρεται στον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η γνήσια συγνώμη στη ζωή μας.	A5. Σ' ένα άρθρο να αναπτύξετε την άποψή σας για τις ευεργετικές συνέπειες της συγνώμης για το άτομο που την εκφράζει και το κοινωνικό σύνολο (200-250 λέξεις). Μονάδες 20
Κύριες 2018	ΤΟ ΖΩΟ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΘΕΟΣ	A5. Με αφορμή το κείμενο και κυρίως το τελευταίο απόσπασμα «σπέρνουμε τον

	<p>Yuval Noah Harari, Sapiens: Μια Σύντομη Ιστορία του Ανθρώπου, Αθήνα, εκδ. Αλεξάνδρεια, 2014, σ.427, Διασκευή</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα: Ο Yuval Noah Harari είναι καθηγητής Πανεπιστημίου με αντικείμενο την Παγκόσμια Ιστορία. Το κείμενο αποτελεί τον επίλογο του βιβλίου του Sapiens: Μια Σύντομη Ιστορία του Ανθρώπου (2014).</p>	<p>όλεθρο στα ζώα και το οικοσύστημα γύρω μας, με στόχο κυρίως την άνεση και τη διασκέδασή μας, χωρίς ποτέ να είμαστε ικανοποιημένοι. Υπάρχει τίποτα πιο επικίνδυνο από δυσαρεστημένους και ανεύθυνους θεούς που δεν ξέρουν τι θέλουν;», να γράψετε μία επιστολή 200-250 λέξεων προς τον συγγραφέα στην οποία θα εκφράζετε τις σκέψεις και τα συναισθήματά σας σχετικά με τις απόψεις του. Μονάδες 20</p>
<p>Επαναληπτικές 2018</p>	<p>Κορνήλιος Καστοριάδης, Η ελληνική ιδιαιτερότητα (Τόμος Γ'). Θουκυδίδης, Η ισχύς και το δίκαιο (Σεμινάρια 1984 - 1985), Αθήνα, εκδ. Κριτική, 2011, Διασκευή</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Ο φιλόσοφος Κορνήλιος Καστοριάδης (1922-1997) υπήρξε ένας από τους μεγαλύτερους στοχαστές του 20ού αιώνα. Στον τρίτο τόμο του έργου του Η Ελληνική ιδιαιτερότητα, που αναφέρεται στο έργο του Θουκυδίδη, επιχειρεί μια πρωτότυπη ανάλυση του Επιταφίου.</p>	<p>A5. Με αφορμή το κείμενο και, κυρίως, το απόσπασμα «Στη δημοκρατία όμως, ο καθένας έχει πράγματι τον ιδιωτικό του χώρο, αλλά ως άτομο το οποίο μετέχει στα δημόσια πράγματα δεν περιορίζεται σε κάποια γωνιά, πηγαίνει παντού, τον συνεπαίρνουν τα πάντα και έχει άποψη για τα πάντα. Και δεν μπορεί, βεβαίως, να έχει έγκυρη άποψη, παρά μόνο στο βαθμό που του δίνεται η δυνατότητα να βγει από τη γωνιά του, να εκφράσει τη γνώμη του, έστω κι αν είναι λανθασμένη, και να μάθει από τα λάθη του.», να γράψετε ένα άρθρο 200-250 λέξεων για τη μαθητική εφημερίδα του σχολείου σας. Στο άρθρο αυτό, αφού διαπιστώσετε ποια είναι η στάση και ο βαθμός συμμετοχής των σημερινών νέων στα δημόσια πράγματα, θα παρουσιάσετε και τη δική σας θέση γι' αυτό το ζήτημα. Μονάδες 20</p>

Λογοτεχνία (Λογοτεχνικό κείμενο)

1^η δραστηριότητα → κατανόηση του περιεχομένου του κειμένου

<p>Κύριες 2025</p>	<p>ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Πρόκειται για ποίημα του Τάσου Λειβαδίτη που ανήκει στην ποιητική συλλογή «<i>Τα Χειρόγραφα του Φθινοπώρου</i>» (1990). Χρησιμοποιήθηκε το μονοτονικό σύστημα για τις ανάγκες της εξέτασης.</p>	<p>B1. Το ποίημα αφηγείται μία ιστορία. Να εντοπίσεις τα πρόσωπα, τον χώρο και τον χρόνο κατά τον οποίο διαδραματίζεται η ιστορία (μον.6). Ποιο είναι το κεντρικό γεγονός που εκτυλίσσεται; Ποια επίδραση έχει στο ποιητικό υποκείμενο; Πώς τελειώνει η ιστορία; (μον.9) Μονάδες 15</p>
<p>Επαναληπτικές 2025</p>	<p>Το γέλιο σου</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Ο Πάμπλο Νερούντα γεννήθηκε στη Χιλή το 1904 και υπηρέτησε ως διπλωμάτης σε διάφορες χώρες. Γνήσιος δημοκράτης, αγωνίστηκε εναντίον του φασισμού και καταδιώχτηκε. Από τους μεγαλύτερους και περισσότερο μεταφρασμένους ποιητές της Λατινικής Αμερικής τιμήθηκε με το βραβείο Νόμπελ το 1971. Πέθανε το 1973. Η ποίηση του Νερούντα έχει βασικά κοινωνικό χαρακτήρα. Ακολουθεί απόσπασμα από το ποίημα «Το γέλιο σου» από τη συλλογή «Οι στίχοι του καπετάνιου», μετάφραση Β. Λαλιώτης, εκδ. Τύρφη, Θεσσαλονίκη, 2019, σελ. 28-31.</p>	<p>B1. Αφού διαβάσεις με προσοχή το ποίημα, να αποδώσεις με δικά σου λόγια το νόημα των στίχων που σου δίνονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> •«<i>Πάρε μου το ψωμί ... μη μου παίρνεις το γέλιο σου</i>» (μον.5) •«<i>μα μπαίνοντας το γέλιο σου ... τις πόρτες της ζωής σου</i>» (μον.5) •«<i>γέλα ... δροσερό σπαθί</i>» (μον.5) Η απάντησή σου συνολικά μπορεί να κυμαίνεται ανάμεσα στις 50-60 λέξεις. Μονάδες 15
<p>Κύριες 2024</p>	<p>Ένα παιδί μετράει τ' άστρα (απόσπασμα)</p>	<p>B1. Να παρουσιάσετε σε μία (1) παράγραφο 60-</p>

	Εισαγωγικό Σημείωμα Μενέλαος Λουντέμης , Απόσπασμα, Ένα παιδί μετράει τ' άστρα, 1956	70 λέξεων τον χώρο στον οποίο διαδραματίζε- ται η ιστορία, τα πρόσωπα που δρουν σε αυτ- ήν και το γεγονός που τα συνδέει. Μονάδες 15
Επαναληπτικές 2024	Ντέμιαν Εισαγωγικό Σημείωμα Χέρμαν Έσσε, Ντέμιαν, απόσπασμα	B1. Να παρουσιάσετε σε μία παράγραφο 50- 60 λέξεων το κεντρικό πρόσωπο του αποσπάσ- ματος και το πρόβλημα που το απασχολεί. Μονάδες 15
Κύριες 2023	Καταφύγια για τη νύχτ α Εισαγωγικό Σημείωμα Μπέρτολτ Μπρεχτ , Ποι- ήματα, Αθήνα 1992	B1. Να αναφέρετε τρία (3) από τα θέματα πο- υ πραγματεύεται στο ποίημά του ο Μπ. Μπρέ- χτ (μον. 9). Να τεκμηριώσετε την απάντησή σ- ας με την παράθεση συγκεκριμένων φράσεων του κειμένου (μον. 6). Μονάδες 15
Επαναληπτικές 2023	Τα σκολειά χτίστε Εισαγωγικό Σημείωμα Το απόσπασμα προέρχεται από το ποίημα του Κωστή Παλαμά «Τα σκολειά χτίστε».	B1. Να παρουσιάσετε σε μία παράγραφο 50- 60 λέξεων τα χαρακτηριστικά του σχολείου που οραματίζεται ο ποιητής , όπως φαίνεται στο συγκεκριμένο απόσπασμα, τεκμηριώνοντας την απάντησή σας με στοιχεία μέσα από το ποίημα. Μονάδες 15
Κύριες 2022	Εισαγωγικό Σημείωμα Πρόκειται για απόσπασμα από το μυθιστόρημα της Σοφίας Νικολαΐδου «Στο τέλος νικάω εγώ» , εκδόσεις Μεταίχμιο, 2017, σελ. 20-21. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα η δράση των προσώπων τοποθετείται στη Θεσσαλονίκη στη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Ο Γιωργάκης, το κεντρικό πρόσωπο του αποσπάσματος, με μια αναπηρία στο πόδι του, από μικρός «καθόταν σε μια γωνιά και ζύμωνε τη λάσπη. Έπλαθε μαργαρίτες,	B1. Να παρουσιάσετε σε μία παράγραφο 50- 60 λέξεων τον χαρακτήρα του Γιωργάκη , όπως φαίνεται στο συγκεκριμένο απόσπασμα, τεκμηριώνοντας την απάντησή σας με στοιχεία μέσα από το κείμενο. Μονάδες 15

	τριαντάφυλλα, κρινάκια ίσα με το δάχτυλο». Η μητέρα του, η κυρα-Λένη, καμάρωνε ότι «πιάνουν τα χέρια του με τα αλεύρια και τις ζάχαρες».	
Επαναληπτικές 2022	Εισαγωγικό Σημείωμα Το απόσπασμα έχει ληφθεί από το μυθιστόρημα της Ζωρζ Σαρή «Όταν ο ήλιος...» (εκδ. Πατάκη, 2001, σσ.109-110). Η αφήγηση εκτυλίσσεται την περίοδο της Κατοχής σε μια σχολική αίθουσα ενός Γυμνασίου Θηλέων.	B1. Να παρουσιάσετε σε μία παράγραφο (50-60 λέξεων) τον χαρακτήρα της Ζωής , όπως φαίνεται στο συγκεκριμένο απόσπασμα, τεκμηριώνοντας την απάντησή σας με στοιχεία μέσα από το κείμενο. Μονάδες 15
Κύριες 2021	Εισαγωγικό Σημείωμα Το ποίημα ανήκει στην ποιητική συλλογή του Νίκου Μοσχοβάκου (1946-) «Απριλίου ξανθίσματα» (εκδ. Μελάι, 2016). Ο ποιητής πρωτοεμφανίστηκε στα ελληνικά γράμματα στη δεκαετία του '70 και γράφει κατεξοχήν σε ελεύθερο στίχο.	B1. Να παρουσιάσετε σε μία παράγραφο 50-60 λέξεων την ιστορία , η οποία ξετυλίγεται στο ποίημα. Μονάδες 15
Επαναληπτικές 2021	Εισαγωγικό Σημείωμα Το απόσπασμα έχει ληφθεί από το μυθιστόρημα του Νίκου Θέμελη «για μια συντροφιά ανάμεσά μας» (Κέδρος, 2005, σσ.46-47). Η ιστορία διαδραματίζεται τον 18ο αιώνα (και συγκεκριμένα το 1794) στη Στεφανόπολη, στα	B1. Να παρουσιάσετε σε μία παράγραφο (50-60 λέξεων) τον χαρακτήρα του Νεόφυτου , όπως φαίνεται στο συγκεκριμένο απόσπασμα, τεκμηριώνοντας την απάντησή σας με στοιχεία μέσα από το κείμενο. Μονάδες 15

	<p>Καρπάθια (Ρουμανία) στον απόηχο της Γαλλικής Επανάστασης (1789), η οποία ανέτρεψε τις παραδοσιακές πολιτικές και κοινωνικές αντιλήψεις και μίλησε για ελευθερία και ισότητα υπηρετώντας το πνεύμα του Διαφωτισμού.</p>	
<p>Κύριες 2020</p>	<p>ΑΝΟΙΞΗ 13. Πού είναι πιο γαλάζιος ο ποταμός</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Το συγκεκριμένο απόσπασμα προέρχεται από τη 13η ιστορία του μυθιστορήματος του Ίταλο Καλβίνο Μαρκοβάλντο ή Οι εποχές στην πόλη. Ο ήρωας εργάζεται ως αχθοφόρος σε μια εταιρεία για να ζήσει την πολυμελή οικογένειά του. Στη δουλειά του και στο καφενείο ακούει διαρκώς ιστορίες που αποκαλύπτουν στοιχεία σχετικά με την κερδοσκοπία στα τρόφιμα και αποφασίζει να δράσει ...</p>	<p>B1. Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο 50-60 λέξεων με ποιες ενέργειες επιχειρεί ο Μαρκοβάλντο να λύσει το πρόβλημα που αντιμετωπίζει και ποιο είναι το αποτέλεσμα. Μονάδες 15</p>
<p>Επαναληπτικές 2020</p>	<p>ΤΟ ΜΠΟΝΣΑΪ Αργύρης Χιόνης, Το οριζόντιο ύψος και άλλες αφύσικες ιστορίες, Εκδ. Κίχλη, 2009</p>	<p>B1. Πώς αλλάζει σταδιακά η συμπεριφορά του αστυνομικού απέναντι στον ηλικιωμένο; Να απαντήσετε με δικά σας λόγια σε ένα κείμενο 50-60 λέξεων, κάνοντας και αναφορές στο κείμενο. Μονάδες 15</p>

	<p>Εισαγωγικό Σημείωμα Το σύντομο αφήγημα που ακολουθεί προέρχεται από τη συλλογή διηγημάτων του Αργύρη Χιόνη «<i>Το οριζόντιο ύψος και άλλες αφύσικες ιστορίες</i>».</p>	
<p>Κύριες 2019</p>	<p>[Ένα ποίημα δυο ερμηνείες]</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Η Alda Merini είναι Ιταλίδα ποιήτρια και το 1996 προτάθηκε από τη Γαλλική Ακαδημία για το βραβείο Νόμπελ στη Λογοτεχνία.</p>	<p>B1. Σε μία παράγραφο 50–60 λέξεων να καταγράψετε ποιες είναι οι προσδοκίες της ποιήτριας. Τεκμηριώστε την απάντησή σας με στοιχεία του ποιήματος. Μονάδες 15</p>
<p>Επαναληπτικές 2019</p>	<p>Παράκληση για συγγνώμη</p> <p>Νικηφόρος Βρεττάκος, <i>Ο χρόνος και το ποτάμι,</i> 1957</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Ο Ν. Βρεττάκος (1912-1991) έχει εκδώσει πολλές ποιητικές συλλογές και πεζά έργα. Έχει τιμηθεί με το κρατικό βραβείο ποίησης.</p>	<p>B1. Να γράψετε πέντε (5) από τους λόγους για τους οποίους ο ποιητής ζητά συγχώρεση. Μονάδες 15</p>
<p>Κύριες 2018</p>	<p>Ειδύλλιο</p> <p>Θανάσης Βαλτινός, <i>ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΝΑΓΚΗ ΕΛΕΟΥ.</i> Αθήνα, Εστία, 2015, σελ. 55-56.</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα: Ο Θανάσης Βαλτινός είναι συγγραφέας και γράφει διηγήματα,</p>	<p>B1. Το διήγημα αναφέρεται στη συνάντηση του αφηγητή – ήρωα με ένα ζώο. Να αντιστοιχίσετε τα ρήματα με τα υποκείμενά τους, γράφοντας στο τετράδιό σας τους αριθμούς 1, 2, 3, 4, 5, 6 από τη ΣΤΗΛΗ Α και δίπλα σε κάθε αριθμό ένα από τα γράμματα Α, Β, Γ της ΣΤΗΛΗΣ Β. Μονάδες 6</p> <p>B2. Να χαρακτηρίσετε τη συμπεριφορά του ζώου αξιοποιώντας στοιχεία του διηγήματος. Να γράψετε ένα κείμενο 50-60 λέξεων. Μονάδες 9</p>

	<p>μυθιστορήματα και σενάρια για τον κινηματογράφο. Το διήγημα Ειδύλλιο ανήκει στη συλλογή Επείγουσα ανάγκη ελέου (2015).</p>	
<p>Επαναληπτικές 2018</p>	<p>Πώς έγινε ένας κακός άνθρωπος</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Η Ελένη Βακαλό σπούδασε Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης και ασχολήθηκε με την ποίηση. Στην ποίησή της χρησιμοποιεί γλώσσα απογυμνωμένη από τους παραδοσιακούς λυρικούς τρόπους, για να εκφράσει την ουσία των πραγμάτων. Το ποίημά της «Πώς έγινε ένας κακός άνθρωπος» προέρχεται από τη συλλογή Του κόσμου (1978).</p>	<p>B1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 από τη στήλη Α και, δίπλα, ένα από τα γράμματα α, β, γ, δ, ε, στ, ζ, η της στήλης Β, που δίνει τη σωστή αντιστοίχιση στον παρακάτω πίνακα, σύμφωνα με το νόημα του κειμένου. Σημειώνεται ότι ένα γράμμα από τη στήλη Β θα περισσέψει. Μονάδες 7</p> <p>B2. Το ποίημα παρουσιάζει τέσσερις διαδοχικές φάσεις, από τις οποίες περνά «ένας μικρός καλός άνθρωπος», ώσπου να γίνει κακός και να αρχίσει να χτυπά. Ποιες είναι οι φάσεις αυτές; Να τις περιγράψετε. (50-60 λέξεις) Μονάδες 8</p>

2^η δραστηριότητα → δομή και γλώσσα του κειμένου

Κύριες 2025	<p>ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Πρόκειται για ποίημα του Τάσου Λειβαδίτη που ανήκει στην ποιητική συλλογή «<i>Τα Χειρόγραφα του Φθινοπώρου</i>» (1990). Χρησιμοποιήθηκε το μονοτονικό σύστημα για τις ανάγκες της εξέτασης.</p>	<p>B2. α) Να εντοπίσεις στο ποίημα τους στίχους όπου χρησιμοποιείται το α' πληθυντικό, το α' ενικό και το β' ενικό πρόσωπο δίνοντας από ένα παράδειγμα (μον.3) και να ερμηνεύσεις τη λειτουργία τους στο συγκεκριμένο κάθε φορά σημείο. (μον.6) β) Να εντοπίσεις και να καταγράψεις στο τετράδιό σου μία εικόνα, μία μεταφορά και μία παρομοίωση. (μον.6) Μονάδες 15</p>
Επαναληπτικές 2025	<p>Το γέλιο σου</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Ο Πάμπλο Νερούντα γεννήθηκε στη Χιλή το 1904 και υπηρέτησε ως διπλωμάτης σε διάφορες χώρες. Γνήσιος δημοκράτης, αγωνίστηκε εναντίον του φασισμού και καταδιώχτηκε. Από τους μεγαλύτερους και περισσότερο μεταφρασμένους ποιητές της Λατινικής Αμερικής τιμήθηκε με το βραβείο Νόμπελ το 1971. Πέθανε το 1973. Η ποίηση του Νερούντα έχει βασικά κοινωνικό χαρακτήρα. Ακολουθεί απόσπασμα από το ποίημα «Το γέλιο σου» από τη συλλογή «Οι στίχοι του καπετάνιου», μετάφραση Β. Λαλιώτης, εκδ. Τύρφη, Θεσσαλονίκη, 2019, σελ. 28-31.</p>	<p>B2. α. Στο ποίημα, σε αρκετά σημεία, χρησιμοποιείται το β' ενικό ρηματικό πρόσωπο της προστακτικής έγκλισης. Να εντοπίσεις δύο (2) από αυτά τα σημεία γράφοντας τους αντίστοιχους στίχους στο τετράδιό σου (μον.6). Πώς λειτουργεί το β' ενικό ρηματικό πρόσωπο της προστακτικής έγκλισης στο νόημα του κειμένου; (μον.3) β. Να εντοπίσεις και να καταγράψεις στο τετράδιό σου μία (1) μεταφορά, μία (1) εικόνα και μία (1) παρομοίωση. (μον.6) Μονάδες 15</p>
Κύριες 2024	<p>Ένα παιδί μετράει τ' άστρα (απόσπασμα)</p>	<p>B2. α) Στο απόσπασμα «<i>Έβαλε ο παππούς ... Σ ύμφωνοι;</i>» να εντοπίσετε τους δύο (2) αφηγηματικούς τρόπους (αφήγηση, διάλογος). (μον</p>

	Εισαγωγικό Σημείωμα Μενέλαος Λουντέμης , Απόσπασμα, Ένα παιδί μετράει τ' άστρα, 1956	.6) β) Να αναγνωρίσετε τα ακόλουθα σχήματα λ όγου : •«το παιδί έπεσε πάνω στο βιβλίο με τα μούτ ρα» •«ήταν σαν μικρό σπιτάκι» •«Και το διάβαζε, το διάβαζε ολόκληρο το χει μώνα» (μον. 9) Μονάδες 15
Επαναληπτικές 2024	Ντέμιαν Εισαγωγικό Σημείωμα Χέρμαν Έσσε, Ντέμιαν, απόσπασμα	B2. α. Να αναγνωρίσετε το είδος του αφηγητ ή (μον.2) και να εντοπίσετε δύο αφηγηματικο ύς τρόπους δίνοντας από ένα παράδειγμα μέ σα από το κείμενο για καθέναν από αυτούς (μ ον.4). β. Να αναγνωρίσετε τα ακόλουθα σχήματα λ όγου και να παρουσιάσετε τη λειτουργία του ς στο κείμενο. «Δεν υπήρχε σκέψη, παιχνίδι ή απασχόληση που να μη διέκοπτε το σφύριγμα ά του, εκείνο το σφύριγμα που με είχε κάνει σκλάβο του...» (μον.3) «... κανένα ασημένιο ν όμισμα που το έκλεβα από το τραπέζι της κου ζίνας, σαν άφηνε εκεί η Λίζα το καλάθι με τα ψώνια.» (μον.3) «Τα διάφορα θελήματα που έπρεπε να κάνει για τον πατέρα του τα φόρτ ωνε σε μένα.» (μον.3) Μονάδες 15
Κύριες 2023	Καταφύγια για τη νύχτ α Εισαγωγικό Σημείωμα Μπέρτολτ Μπρεχτ , Ποι ήματα, Αθήνα 1992	B2. α) Να εντοπίσετε και να καταγράψετε τρί α (3) σχήματα λόγου (μεταφορά, εικόνα, επα νάληψη) (μον. 3) δίνοντας από ένα παράδειγ μα για το καθένα από αυτά (μον. 3). β) Στο ποίημα του Μπ. Μπρέχτ εναλλάσσοντα ι το α', το β' και το γ' ενικό πρόσωπο . Να δώ σετε από ένα παράδειγμα για καθεμία περίπτ ωση (μον. 3) και να αιτιολογήσετε τη χρήση τ ους (μον. 6). Μονάδες 15
Επαναληπτικές 2023	Τα σκολειά χτίστε Εισαγωγικό Σημείωμα Το απόσπασμα προέρχεται από το ποίημα του Κωστή Παλαμά «Τα σκολειά χτίστε».	B2. α. Να εντοπίσετε στο ποίημα μία (1) επανάληψη , μία (1) προσωποποίηση και μία (1) παρομοίωση (μον.3) και να ερμηνεύσετε τη λειτουργία του καθενός σχήματος λόγου (μον.6). β. «Λιτά χτίστε τα ... κρίνα». Σε αυτούς τους στίχους να εντοπίσετε τρία (3) ρήματα που δηλώνουν προτροπή (μον. 6). Μονάδες 15
Κύριες 2022	Εισαγωγικό Σημείωμα Πρόκειται για απόσπασμα από το	B2. α) Στο συγκεκριμένο απόσπασμα ο αναγνώστης σχηματίζει την εντύπωση ότι ο αφηγητής είναι πανταχού παρών, γνωρίζει τα

	<p>μυθιστόρημα της Σοφίας Νικολαΐδου «Στο τέλος νικάω εγώ», εκδόσεις Μεταίχμιο, 2017, σελ. 20-21.</p> <p>Στο συγκεκριμένο απόσπασμα η δράση των προσώπων τοποθετείται στη Θεσσαλονίκη στη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Ο Γιωργάκης, το κεντρικό πρόσωπο του αποσπάσματος, με μια αναπηρία στο πόδι του, από μικρός «καθόταν σε μια γωνιά και ζύμωνε τη λάσπη. Έπλαθε μαργαρίτες, τριαντάφυλλα, κρινάκια ίσα με το δάχτυλο». Η μητέρα του, η κυρα-Λένη, καμάρωνε ότι «πιάνουν τα χέρια του με τα αλεύρια και τις ζάχαρες».</p>	<p>πάντα (σκέψεις, συναισθήματα, δράση των προσώπων) και τα αφηγείται (παντογνώστης αφηγητής). Να αναφέρετε τρία (3) σημεία του κειμένου (φράσεις – προτάσεις), όπου φαίνεται αυτό. (μον. 9)</p> <p>β) «Μια πάστα κάνει τη ζωή πιο γλυκιά, ...» «... μα ο Γιωργάκης το (τεφτέρι) είχε για ευαγγέλιο» Να αναγνωρίσετε ποιο από τα ακόλουθα εκφραστικά μέσα, μεταφορά, παρομοίωση, ασύνδετο σχήμα, χρησιμοποιεί ο αφηγητής σε καθεμία από τις παραπάνω προτάσεις (μον. 2) και ποιο είναι το νόημά τους σε κάθε περίπτωση (μον. 4); Μονάδες 15</p>
<p>Επαναληπτικές 2022</p>	<p>Εισαγωγικό Σημείωμα Το απόσπασμα έχει ληφθεί από το μυθιστόρημα της Ζωρζ Σαρή «Όταν ο ήλιος...» (εκδ. Πατάκη, 2001, σσ.109-110).</p> <p>Η αφήγηση εκτυλίσσεται την περίοδο της Κατοχής σε μια σχολική αίθουσα ενός Γυμνασίου Θηλέων.</p>	<p>B2. Να εντοπίσετε ένα χωρίο στο κείμενο όπου υπάρχει αφήγηση (μον.2) και ένα χωρίο όπου υπάρχει περιγραφή (μον.2). Μονάδες 4</p> <p>B3. α. «Θα γεράσουμε ενωμένες πάντα» β. έλεγε αμέσως; να μια καινούρια φίλια Να αναγνωρίσετε τα σημεία στίξης σε κάθε χωρίο που σας δίνεται (μον.2) και να ερμηνεύσετε τη λειτουργία καθενός στο κείμενο (μον. 2). Μονάδες 4</p> <p>B4. Στο απόσπασμα «Κάθε αποτυχία ... φουρτουνιασμένη θάλασσα» να αναγνωρίσετε δύο (2) εκφραστικά μέσα (μεταφορά, παρομοίωση, εικόνα, υπερβολή, προσωποποίηση) (μον.2) δίνοντας από ένα παράδειγμα για το καθένα (μον.2) και να παρουσιάσετε με δικά σας λόγια τη συναισθηματική κατάσταση της ηρωίδας που αυτά (τα εκφραστικά μέσα) υποδηλώνουν στο</p>

		συγκεκριμένο απόσπασμα (μον.3). Μονάδες 7
Κύριες 2021	Εισαγωγικό Σημείωμα Το ποίημα ανήκει στην ποιητική συλλογή του Νίκου Μοσχοβάκου (1946-) « Απριλίου ξανθίσματα » (εκδ. Μελάι, 2016). Ο ποιητής πρωτοεμφανίστηκε στα ελληνικά γράμματα στη δεκαετία του '70 και γράφει κατεξοχήν σε ελεύθερο στίχο.	B2. α) Ο ήρωας της ιστορίας μοιράζεται μαζί μας προσωπικές σκέψεις και επιθυμίες. Να κατονομάσετε τρεις διαφορετικούς τρόπους (λέξεις/φράσεις, σχήματα λόγου, ρηματικά πρόσωπα) , με τους οποίους επιτυγχάνεται ο εξομολογητικός τόνος στο ποίημα (μον. 3) δίνοντας από ένα παράδειγμα για τον καθένα (μον. 6). β) Στη δεύτερη στροφή « <i>Τώρα όμως από την αρχή ... τους ηττημένους</i> » να εντοπίσετε σε ποιους στίχους υπάρχει περιγραφή (μον. 3) και ποια συναισθηματική κατάσταση του ήρωα υποδηλώνει η περιγραφή αυτή (μον. 3). Μονάδες 15
Επαναληπτικές 2021	Εισαγωγικό Σημείωμα Το απόσπασμα έχει ληφθεί από το μυθιστόρημα του Νίκου Θέμελη «για μια συντροφιά ανάμεσά μας» (Κέδρος, 2005, σσ.46-47). Η ιστορία διαδραματίζεται τον 18ο αιώνα (και συγκεκριμένα το 1794) στη Στεφανόπολη, στα Καρπάθια (Ρουμανία) στον απόηχο της Γαλλικής Επανάστασης (1789), η οποία ανέτρεψε τις παραδοσιακές πολιτικές και κοινωνικές αντιλήψεις και μίλησε για ελευθερία και ισότητα υπηρετώντας το πνεύμα του Διαφωτισμού.	B2. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα ο αναγνώστης σχηματίζει την εντύπωση ότι ο αφηγητής είναι πανταχού παρών, γνωρίζει τα πάντα (σκέψεις, δράση των προσώπων κ.ά.) και τα αφηγείται (παντογνώστης αφηγητής). Να αναφέρετε δύο (2) σημεία του κειμένου (φράσεις, προτάσεις) όπου φαίνεται αυτό (μον.4). Σε ποιο ρηματικό πρόσωπο γράφει ο αφηγητής; (μον. 2) Μονάδες 6 B3. « <i>Δεν εξεπλάγη όταν βρήκε τον φίλο του σχεδόν πεσμένο μπρούμυτα δίπλα σ' ένα κερί να ξεφυλλίζει το απόκτημά τους. Δίχως καν να του απευθύνει μια καλησπέρα, με ένα νεύμα συνεννόησης βουβής στριμώχθηκε δίπλα του πάνω από τον μαγευτικό κόσμο του άτλαντα</i> ». Τι νομίζετε ότι δείχνει η συγκεκριμένη εικόνα όσον αφορά στη σχέση των δύο προσώπων και στα ενδιαφέροντά τους; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με στοιχεία από το κείμενο. Μονάδες 9
Κύριες 2020	ΑΝΟΙΞΗ 13. Πού είναι πιο γαλάζιος ο ποταμός	B2. α) Ο αφηγητής χρησιμοποιεί περιγραφή, διάλογο και μονόλογο . Να δώσετε από ένα παράδειγμα για καθέναν από αυτούς τους αφηγηματικούς τρόπους μέσα από το κείμενο

	<p>Εισαγωγικό Σημείωμα Το συγκεκριμένο απόσπασμα προέρχεται από τη 13η ιστορία του μυθιστορήματος του Ίταλο Καλβίνο <i>Μαρκοβάλντο ή Οι εποχές στην πόλη</i>. Ο ήρωας εργάζεται ως αχθοφόρος σε μια εταιρεία για να ζήσει την πολυμελή οικογένειά του. Στη δουλειά του και στο καφενείο ακούει διαρκώς ιστορίες που αποκαλύπτουν στοιχεία σχετικά με την κερδοσκοπία στα τρόφιμα και αποφασίζει να δράσει ...</p>	<p>(μον. 9). β) « – ήταν ένα πλάτωμα του ποταμού σαν μια μικρή ήσυχη λεκάνη – μ’ ένα γαλάζιο χρώμα που θύμιζε λίμνη στα βουνά». Στην παραπάνω περίοδο να εντοπίσετε ένα εκφραστικό μέσο και να εξηγήσετε τι πετυχαίνει με αυτό ο αφηγητής (μον. 6). Μονάδες 15</p>
<p>Επαναληπτικές 2020</p>	<p>ΤΟ ΜΠΟΝΣΑΪ Αργύρης Χιόνης, Το οριζόντιο ύψος και άλλες αφύσικες ιστορίες, Εκδ. Κίχλη, 2009</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Το σύντομο αφήγημα που ακολουθεί προέρχεται από τη συλλογή διηγημάτων του Αργύρη Χιόνη «<i>Το οριζόντιο ύψος και άλλες αφύσικες ιστορίες</i>».</p>	<p>B2. Στο διήγημα κυριαρχεί ο διάλογος. Γιατί ο αφηγητής χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο αφηγηματικό τρόπο; Μονάδες 5 B3. «<i>Στο άκουσμα αυτών των λόγων, άστραψε κάτι ξαφνικά μες στο μυαλό του κι είδε τον εαυτό του ως μπονσαί και τον χρόνο, διεστραμμένο Γιαπωνέζο κηπουρό, να τον μικραίνει και να τον μικραίνει...</i>» Να αναφέρετε τα μέρη της παρομοίωσης (μον. 4) και να αποδώσετε με δικά σας λόγια τα συναισθήματα του ηλικιωμένου ήρωα στο συγκεκριμένο απόσπασμα (μον. 6). Μονάδες 10</p>
<p>Κύριες 2019</p>	<p>[Ένα ποίημα δυο ερμηνείες]</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Η Alda Merini είναι Ιταλίδα ποιήτρια και το 1996 προτάθηκε από τη</p>	<p>B2. α) Να εντοπίσετε και να καταγράψετε τρεις προσωποποιήσεις που υπάρχουν στο ποίημα. (μον. 6) Τι πετυχαίνει με τη χρήση τους η ποιήτρια; (μον. 1) β) Η φράση «<i>έχω ανάγκη</i>» επαναλαμβάνεται στο ποίημα. Να ερμηνεύσετε τη λειτουργία της επανάληψης ως προς το νόημα του</p>

	Γαλλική Ακαδημία για το βραβείο Νόμπελ στη Λογοτεχνία.	κειμένου. (μον. 8) Μονάδες 15
Επαναληπτικές 2019	<p>Παράκληση για συνώνμη</p> <p>Νικηφόρος Βρεττάκος, Ο χρόνος και το ποτάμι, 1957</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Ο Ν. Βρεττάκος (1912-1991) έχει εκδώσει πολλές ποιητικές συλλογές και πεζά έργα. Έχει τιμηθεί με το κρατικό βραβείο ποίησης.</p>	<p>B2. α) Το ποίημα εντάσσεται στη μοντέρνα ποίηση. Να εντοπίσετε τρία (3) από τα χαρακτηριστικά της που βρίσκονται στο ποίημα. (μον. 9)</p> <p>β) Να εντοπίσετε στο ποίημα μία (1) μεταφορά, μία (1) παρομοίωση και μία (1) εικόνα. (μον. 6) Μονάδες 15</p>
Κύριες 2018	<p>Ειδύλλιο</p> <p>Θανάσης Βαλτινός, ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΝΑΓΚΗ ΕΛΕΟΥ. Αθήνα, Εστία, 2015, σελ. 55-56.</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα: Ο Θανάσης Βαλτινός είναι συγγραφέας και γράφει διηγήματα, μυθιστορήματα και σενάρια για τον κινηματογράφο. Το διήγημα Ειδύλλιο ανήκει στη συλλογή Επείγουσα ανάγκη ελέου (2015).</p>	<p>B3. Να εντοπίσετε μία μεταφορά, να την αντιγράψετε και να εξηγήσετε τι πετυχαίνει ο συγγραφέας με αυτήν. Μονάδες 8</p> <p>B4. Γιατί ο συγγραφέας επιλέγει, την ερωτηματική πρόταση «<i>Να την κάνω τι;</i>», κατά τη γνώμη σας; Τι σημαίνει για την ψυχολογική κατάσταση του ήρωα; Μονάδες 7</p>
Επαναληπτικές 2018	<p>Πώς έγινε ένας κακός άνθρωπος</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Η Ελένη Βακαλό σπούδασε Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης και ασχολήθηκε με την ποίηση. Στην ποίησή</p>	<p>B3. Στον στίχο «<i>Και καλά του κάνουνε λοιπόν αφού ήθελε να παίξει με τους άρχοντες</i>», εντοπίστε μία μεταφορά. (μον. 4) Να παρουσιάσετε με δικά σας λόγια το νόημα της μεταφοράς, λαμβάνοντας υπόψη το νόημα ολόκληρου του ποιήματος. (μον. 4) Μονάδες 8</p> <p>B4. Στους στίχους «<i>Τάχα δεν θα είναι φταίχτης, ποιον χτυπούν χωρίς να φταίξει; Και καλά του κάνουνε λοιπόν αφού ήθελε να παίξει με τους</i></p>

	<p>της χρησιμοποιεί γλώσσα απογυμνωμένη από τους παραδοσιακούς λυρικούς τρόπους, για να εκφράσει την ουσία των πραγμάτων. Το ποίημά της «Πώς έγινε ένας κακός άνθρωπος» προέρχεται από τη συλλογή Του κόσμου (1978).</p>	<p><i>άρχοντες», ποιος ρωτάει και ποιος απαντάει; Τι πετυχαίνει μ' αυτήν την ερωταπόκριση η ποιήτρια;</i> Μονάδες 7</p>
--	--	--

3^η δραστηριότητα → παραγωγή λόγου (κείμενο αναγνωστικής ανταπόκρισης)

<p>Κύριες 2025</p>	<p>ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Πρόκειται για ποίημα του Τάσου Λειβαδίτη που ανήκει στην ποιητική συλλογή «<i>Τα Χειρόγραφα του Φθινοπώρου</i>» (1990). Χρησιμοποιήθηκε το μονοτονικό σύστημα για τις ανάγκες της εξέτασης.</p>	<p>B3. Ποιες σκέψεις και συναισθήματα σου προκαλεί το ποίημα; Να αναπτύξεις σε ένα ενιαίο κείμενο την απάντησή σου κάνοντας αναφορές στα σημεία του ποιήματος που τη δικαιολογούν. (100-150 λέξεις) Μονάδες 20</p>
<p>Επαναληπτικές 2025</p>	<p>Το γέλιο σου</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Ο Πάμπλο Νερούντα γεννήθηκε στη Χιλή το 1904 και υπηρέτησε ως διπλωμάτης σε διάφορες χώρες. Γνήσιος δημοκράτης, αγωνίστηκε εναντίον του φασισμού και καταδιώχτηκε. Από τους μεγαλύτερους και περισσότερο μεταφρασμένους ποιητές της Λατινικής Αμερικής τιμή</p>	<p>B3. Συσχετίζοντας τις πληροφορίες που σου δίνονται στο εισαγωγικό σημείωμα με το περιεχόμενο του ποιήματος, να αξιολογήσεις τη στάση ζωής του ποιητικού υποκειμένου, όπως φαίνεται μέσα στο ποίημα. Η απάντησή σου να αναπτυχθεί σε 100-150 λέξεις. Μονάδες 20</p>

	<p>θηκε με το βραβείο Νόμπελ το 1971. Πέθανε το 1973. Η ποίηση του Νερούντα έχει βασικά κοινωνικό χαρακτήρα. Ακολουθεί απόσπασμα από το ποίημα «Το γέλιο σου» από τη συλλογή «Οι στίχοι του καπετάνιου», μετάφραση Β. Λαλιώτης, εκδ. Τύρφη, Θεσσαλονίκη, 2019, σελ. 28-31.</p>	
Κύριες 2024	<p>Ένα παιδί μετράει τ' άστρα (απόσπασμα)</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Μενέλαος Λουντέμης, Απόσπασμα, Ένα παιδί μετράει τ' άστρα, 1956</p>	<p>B3. Πώς αποδεικνύεται η μεγάλη αγάπη που φαίνεται να τρέφει ο ήρωας του αποσπάσματος για το βιβλίο; Ποια θεωρείτε ότι είναι η στάση των νέων της εποχής μας απέναντι στο βιβλίο; Να αναπτύξετε την απάντησή σας σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων. Μονάδες 20</p>
Επαναληπτικές 2024	<p>Ντέμιαν</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Χέρμαν Έσσε, Ντέμιαν, απόσπασμα</p>	<p>B3. Ο ήρωας του αποσπάσματος φαίνεται να βιώνει μία προσωπική τραυματική εμπειρία. Σας βρίσκει σύμφωνους η στάση του; Ποια θεωρείτε ότι πρέπει να είναι η διαχείριση ανάλογων φαινομένων από τους νέους της εποχής μας; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων. Μονάδες 20</p>
Κύριες 2023	<p>Καταφύγια για τη νύχτα</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Μπέρτολτ Μπρεχτ, Ποιήματα, Αθήνα 1992</p>	<p>B3. «Μα ωστόσο λίγοι άνθρωποι ... Μα ο κόσμος έτσι δε θ' αλλάξει» (στίχοι 9-16). Θεωρείτε αισιόδοξη ή απαισιόδοξη την άποψη του ποιητικού υποκειμένου; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων. Μονάδες 20</p>
Επαναληπτικές 2023	<p>Τα σχολειά χτίστε</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Το απόσπασμα προέρχεται από το ποίημα του Κωστή Παλαμά «Τα σχολειά χτίστε».</p>	<p>B3. «Λιτά χτίστε τα ... το φεγγάρι». Τι σηματοδοτεί το φως στο σχολείο που προτείνει ο ποιητής; Ποιες σκέψεις και ποια συναισθήματα σας δημιουργεί η προτροπή του; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων. Μονάδες 20</p>
Κύριες 2022	<p>Εισαγωγικό Σημείωμα Πρόκειται για απόσπασμα από το μυθιστόρημα της</p>	<p>B3. Ο νεαρός ήρωας του αποσπάσματος φαίνεται να αντιμετωπίζει την τροφή ως μέσο δημιουργικής έκφρασης, προσφοράς και ανάπτυξης σχέσεων. Σας βρίσκει σύμφωνους</p>

	<p>Σοφίας Νικολαΐδου «Στο τέλος νικάω εγώ», εκδόσεις Μεταίχμιο, 2017, σελ. 20-21.</p> <p>Στο συγκεκριμένο απόσπασμα η δράση των προσώπων τοποθετείται στη Θεσσαλονίκη στη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Ο Γιωργάκης, το κεντρικό πρόσωπο του αποσπάσματος, με μια αναπηρία στο πόδι του, από μικρός «καθόταν σε μια γωνιά και ζύμωνε τη λάσπη. Έπλαθε μαργαρίτες, τριαντάφυλλα, κρινάκια ίσα με το δάχτυλο». Η μητέρα του, η κυρα-Λένη, καμάρωνε ότι «πιάνουν τα χέρια του με τα αλεύρια και τις ζάχαρες».</p>	<p>μια τέτοια στάση ζωής; Να αναπτύξετε την απάντησή σας σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων αξιοποιώντας προσωπικά βιώματα και εμπειρίες.</p> <p>Μονάδες 20</p>
Επαναληπτικές 2022	<p>Εισαγωγικό Σημείωμα Το απόσπασμα έχει ληφθεί από το μυθιστόρημα της Ζωρζ Σαρή «Όταν ο ήλιος...» (εκδ. Πατάκη, 2001, σσ.109-110).</p> <p>Η αφήγηση εκτυλίσσεται την περίοδο της Κατοχής σε μια σχολική αίθουσα ενός Γυμνασίου Θηλέων.</p>	<p>B5. «Όλοι μιλάνε για τούτη την περίφημη φιλία που κρατάει τόσα χρόνια...». Πώς νομίζετε ότι μία φιλία μπορεί να διατηρηθεί χρόνια; Να αναπτύξετε την απάντησή σας σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων αναφέροντας είτε προσωπικά βιώματα είτε εμπειρίες από το κοντινό περιβάλλον σας.</p> <p>Μονάδες 20</p>
Κύριες 2021	<p>Εισαγωγικό Σημείωμα Το ποίημα ανήκει στην ποιητική συλλογή του Νίκου Μοσχοβάκου (1946-) «Απριλίου ξανθίσματα» (εκδ. Μελάι, 2016). Ο</p>	<p>B3. « Οι δικαιολογίες μου τέλειωσαν πια μια οι αφέτες που βιάστηκαν ύστερα η απρόοπτη θλάση την άλλη η υγρή ατμόσφαιρα κι άλλοτε η κακή μου φόρμα. Τώρα όμως από την αρχή χωρίς φθορές</p>

	<p>ποιητής πρωτοεμφανίστηκε στα ελληνικά γράμματα στη δεκαετία του '70 και γράφει κατεξοχήν σε ελεύθερο στίχο.</p>	<p><i>χωρίς δεύτερες σκέψεις χωρίς φόβους και κρατήματα. Έτοιμος για να κόψω πρώτος το νήμα να ξεχρεώσω τη ζωή μου.»</i> Πώς θα χαρακτηρίζατε τη στάση του ήρωα στους συγκεκριμένους στίχους; Νομίζετε ότι αυτή του η στάση μπορεί να εμπνεύσει τους αναγνώστες της γενιάς σας; Να απαντήσετε και στα δύο ερωτήματα σε ένα ενιαίο κείμενο 100-150 λέξεων, αιτιολογώντας τις απόψεις σας. Μονάδες 20</p>
Επαναληπτικές 2021	<p>Εισαγωγικό Σημείωμα Το απόσπασμα έχει ληφθεί από το μυθιστόρημα του Νίκου Θέμελη «για μια συντροφιά ανάμεσά μας» (Κέδρος, 2005, σσ.46-47). Η ιστορία διαδραματίζεται τον 18ο αιώνα (και συγκεκριμένα το 1794) στη Στεφανόπολη, στα Καρπάθια (Ρουμανία) στον απόηχο της Γαλλικής Επανάστασης (1789), η οποία ανέτρεψε τις παραδοσιακές πολιτικές και κοινωνικές αντιλήψεις και μίλησε για ελευθερία και ισότητα υπηρετώντας το πνεύμα του Διαφωτισμού.</p>	<p>B4. Για τους νεαρούς Νεόφυτο και Γιούλιους, στον μακρινό 18ο αιώνα, η πρόσβαση στη γνώση φαίνεται να επιτυγχάνεται χάρη στον εγκυκλοπαιδικό άτλαντα που φυλάσσεται στη Βιβλιοθήκη της πόλης τους. Σε τι διαφέρετε εσείς, οι νέοι του 21ου αιώνα, από τους ήρωες ως προς τις δυνατότητες πρόσβασης στη γνώση; Ποιους τρόπους επιλέγετε στην αναζήτησή σας και γιατί; Να απαντήσετε και στα δύο (2) ερωτήματα σε ένα ενιαίο κείμενο 100-150 λέξεων. Μονάδες 20</p>
Κύριες 2020	<p>ΑΝΟΙΞΗ 13. Πού είναι πιο γαλάζιος ο ποταμός</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Το συγκεκριμένο απόσπασμα προέρχεται από τη 13η</p>	<p>B3. Ποιες σκέψεις και συναισθήματα σας προκαλεί η περιπέτεια του Μαρκοβάλντο; Να αναπτύξετε την απάντησή σας σ' ένα κείμενο 100–150 λέξεων. Μονάδες 20</p>

	<p>ιστορία του μυθιστορήματος του Ίταλο Καλβίνο <i>Μαρκοβάλντο ή Οι εποχές στην πόλη</i>. Ο ήρωας εργάζεται ως αχθοφόρος σε μια εταιρεία για να ζήσει την πολυμελή οικογένειά του. Στη δουλειά του και στο καφενείο ακούει διαρκώς ιστορίες που αποκαλύπτουν στοιχεία σχετικά με την κερδοσκοπία στα τρόφιμα και αποφασίζει να δράσει ...</p>	
Επαναληπτικές 2020	<p>ΤΟ ΜΠΟΝΣΑΪ Αργύρης Χιόνης, Το οριζόντιο ύψος και άλλες αφύσικες ιστορίες, Εκδ. Κίχλη, 2009</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Το σύντομο αφήγημα που ακολουθεί προέρχεται από τη συλλογή διηγημάτων του Αργύρη Χιόνη «<i>Το οριζόντιο ύψος και άλλες αφύσικες ιστορίες</i>».</p>	<p>B4. Θεωρείτε δικαιολογημένη την αντίδραση του ήρωα του διηγήματος στο άκουσμα της μείωσης του ύψους του; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων, αξιοποιώντας και τις εμπειρίες σας. Μονάδες 20</p>
Κύριες 2019	<p>[Ένα ποίημα δυο ερμηνείες]</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Η Alda Merini είναι Ιταλίδα ποιήτρια και το 1996 προτάθηκε από τη Γαλλική Ακαδημία για το βραβείο Νόμπελ στη Λογοτεχνία.</p>	<p>B3. Η ποιήτρια δηλώνει ότι έχει ανάγκη την ποίηση. Εσείς, στη ζωή σας, κατά πόσο έχετε ανάγκη από κάποια μορφή τέχνης (μουσική, ζωγραφική, θέατρο, λογοτεχνία κ.λπ.); Σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων να αναπτύξετε την άποψή σας. Μονάδες 20</p>

<p>Επαναληπτικές 2019</p>	<p>Παράκληση για συννώμη</p> <p>Νικηφόρος Βρεττάκος, <i>Ο χρόνος και το ποτάμι,</i> 1957</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Ο Ν. Βρεττάκος (1912-1991) έχει εκδώσει πολλές ποιητικές συλλογές και πεζά έργα. Έχει τιμηθεί με το κρατικό βραβείο ποίησης.</p>	<p>B3. Γράψτε ένα γράμμα «συννώμης» σε ένα δικό σας άτομο που αδικήσατε ή πληγώσατε (100-150 λέξεις). (Να μην αναφέρετε το όνομά σας).</p> <p>Μονάδες 20</p>
<p>Κύριες 2018</p>	<p>Ειδύλλιο</p> <p>Θανάσης Βαλτινός, <i>ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΝΑΓΚΗ</i> <i>ΕΛΕΟΥ.</i> Αθήνα, Εστία, 2015, σελ. 55-56.</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα: Ο Θανάσης Βαλτινός είναι συγγραφέας και γράφει διηγήματα, μυθιστορήματα και σενάρια για τον κινηματογράφο. Το διήγημα Ειδύλλιο ανήκει στη συλλογή Επείγουσα ανάγκη ελέου (2015).</p>	<p>B5. Ο ήρωας τελικά «κλείνει έξω» το ζώο. Ποια είναι η γνώμη σας για τη στάση του ήρωα; Ποια θα ήταν η δική σας στάση σε παρόμοια περίπτωση και γιατί; Να αναπτύξετε την απάντησή σας σε ένα ενιαίο κείμενο 100 150 λέξεων.</p> <p>Μονάδες 20</p>
<p>Επαναληπτικές 2018</p>	<p>Πώς έγινε ένας κακός άνθρωπος</p> <p>Εισαγωγικό Σημείωμα Η Ελένη Βακαλό σπούδασε Αρχαιολογία και Ιστορία της Τέχνης και ασχολήθηκε με την ποίηση. Στην ποίησή της χρησιμοποιεί γλώσσα απογυμνωμένη από τους</p>	<p>B5. Ο ήρωας του ποιήματος, βλέποντας τον χτυπημένο έγινε, τελικά, ένας κακός άνθρωπος. Ποια είναι η γνώμη σας για τις σκέψεις και τη συμπεριφορά του; Ποια συναισθήματα σας προκαλεί; Να αναπτύξετε την απάντησή σας σε ένα ενιαίο κείμενο 100 – 150 λέξεων.</p> <p>Μονάδες 20</p>

	<p>παραδοσιακούς λυρικούς τρόπους, για να εκφράσει την ουσία των πραγμάτων. Το ποίημά της «Πώς έγινε ένας κακός άνθρωπος» προέρχεται από τη συλλογή Του κόσμου (1978).</p>	
--	--	--

Πρόγραμμα Πανελλαδικών Εξετάσεων 2026

<https://www.minedu.gov.gr/epal-m/anakoimwseis-epala/62641-11-09-25-programma-panelladikon-eksetaseon-2028>

Καθορισμός διδακτέας-εξεταστέας ύλης των Πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων της Γ΄ τάξης των Ημερήσιων και Εσπερινών Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.) και των Πρότυπων Επαγγελματικών Λυκείων (Π.ΕΠΑ.Λ.) για το σχολικό έτος 2025-2026.

<https://www.esos.gr/sites/default/files/articles-2023/20250203731.pdf>

Ύλη και Οδηγίες για τη διδασκαλία των μαθημάτων Γενικής Παιδείας των Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεων Ημερήσιων, Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. και Πρότυπων ΕΠΑ.Λ. σχ. έτους 2025-2026

https://www.minedu.gov.gr/publications/docs2023/2025_09_23_%CE%95%CE%9E%CE%95_117787_%CE%8E%CE%BB%CE%B7-%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CE%AF%CE%B5%CF%82_%CE%93%CE%95%CE%9D_%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%94%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3%CE%91_%CE%92_%CE%93_%CE%95%CE%A0%CE%91%CE%9B_%CF%83%CF%87_%CE%AD%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%82_2025-26_%CE%91%CE%94%CE%91_9%CE%A4%CE%91546%CE%9D%CE%9A%CE%A0%CE%94-90%CE%91.pdf

Πανελλαδικές 2025-2018

Νέα Ελληνικά Γ` ΕΠΑ.Λ

Κύριες 2025

https://apps1.minedu.gov.gr/themata/them_nea_ellinika_epal_250531.pdf

Επαναληπτικές 2025

https://www.minedu.gov.gr/publications/docs2025/panelladikes_2025_sept_emvrios/nea_ellinika_epal_epan_2025.pdf

Κύριες 2024

https://apps1.minedu.gov.gr/themata/2024_06_them_NEA_ELLHNIKA_2024.pdf

Επαναληπτικές 2024

https://apps1.minedu.gov.gr/themata/2024_09_them_6.%20NEA_ELLHNIKA_HM_%CE%95%CE%A0%CE%91%CE%9B_2024.pdf

Κύριες 2023

https://apps1.minedu.gov.gr/themata/202306_7.%20NEA_ELLHNIKA%202023.pdf

Επαναληπτικές 2023

https://apps1.minedu.gov.gr/themata/3.%20NEA_ELLHNIKA_HM_%CE%95%CE%A0%CE%91%CE%9B_2023.pdf

Κύριες 2022

https://apps1.minedu.gov.gr/themata/them_nea_epal_220602.pdf

Επαναληπτικές 2022

https://apps1.minedu.gov.gr/themata/202209_them_nea_ellinika_epal_220924.pdf

Κύριες 2021

https://apps1.minedu.gov.gr/themata/them_nea_epal_210615.pdf

Επαναληπτικές 2021

https://apps1.minedu.gov.gr/themata/3_%CE%95%CE%A0%CE%91%CE%9D%CE%91%CE%9B%CE%97%CE%A0%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%95%CE%A3_NEA_ELLHNIKA_HM_%CE%95%CE%A0%CE%91%CE%9B_2021.pdf

Κύριες 2020

https://apps1.minedu.gov.gr/themata/them_nea_ellin_epal_200616.pdf

Επαναληπτικές 2020

https://apps1.minedu.gov.gr/themata/them_nea_epan_epal_200924.pdf

Κύριες 2019

https://apps1.minedu.gov.gr/themata/them_nea_ellin_epal_190606.pdf

Επαναληπτικές 2019

<https://drive.google.com/file/d/1KFc1okcJ4Yq6UknB4540FnWqv1ABFCWV/view>

Κύριες 2018

https://apps1.minedu.gov.gr/themata/them_nea_epal_c_hmer_180607.pdf

Επαναληπτικές 2018

https://apps1.minedu.gov.gr/themata/them_nea_epal_c_hmer_180919.pdf